

Szakmai tájékoztató felkészítő könyvtárostánároknak

Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny

2013 – 2014.

Készítette: Hock Zsuzsanna, könyvtárostánár, a Versenybizottság tagja

1. A verseny célja

Elsődleges cél, hogy a közoktatás kimeneti szakaszában legyen olyan elméleti és gyakorlati tudást igénylő feladatsor, versenygyakorlat, amely alkalmas *Országos Tanulmányi Versenyek* keretében a könyvtárhasználati tudást számon kérni. A hazai gyakorlatban – a közoktatás befogadó tárgyainak megfelelően – elmondhatjuk, hogy a könyvtárhasználati ismeretek ilyenfajta kimeneti mérése leginkább a magyar nyelv és irodalom OKTV típusfeladatait tudja alapul venni: tesztkérdések, kifejtő feladatok formájában. A nemzetközi gyakorlatból a hazai könyvtárosképző intézmények leginkább a francia modellt, a francia könyvtáros képzés alapját jelentő CAPES¹ tartalmát és formai követelményrendszerét veszi alapul. Az amerikai Trails² hasonló gondolat és tartalom mentén szintén a képzés bemeneti normáit határozza meg.

A könyvtárhasználati verseny során alkalmazott mérőeszközök (megyei/ fővárosi forduló, döntő) és gyakorlati feladatok (döntő) **a már elsajátított könyvtárhasználati ismereteket** kérik számon.

Az **interdiszciplinaritást** jelzi, hogy ebben az esztendőben is megőriztük a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati verseny azon hagyományát, miszerint a könyvtárhasználati tudást egy-egy tudományterülethez, idén az irodalomhoz (Radnóti Miklós) és személyén keresztül a Holocaust emlékéhez kapcsolva kéri számon. E témán keresztül is az alább **könyvtárhasználati ismeretek tudást és képességeket, készségeket kérjük számon.**

Célunk, hogy a bevezető időszak után, a hazai és nemzetközi **kimeneti mérések, versenyek,**

---

¹ Hock Zsuzsanna: Az Országos Bod Péter Könyvtárhasználati verseny (2012-2013) tapasztalatai. In: Könyv és nevelés, XV.évf. 3.sz.

² Csík Tibor: Az iskolai könyvtárak szolgáltatásainak, a könyvtárak oktatási tevékenységének minősége. Nemzetközi szemle. TÁMOP 3.2.4. záró kiadvány. www.olvasas.opkm.hu utolsó letöltés: 2014. február 12.

felvételi eljárásoknak megfeleljen a könyvtár – informatikát választó diák is. Legyen ismét könyvtár – informatika, mint OKTV tárgy. **A versenyzőknek legyen módjuk ezt a hivatást választani a felsőoktatási kínálatból. Ezzel szolgáljuk a hazai könyvtáros képzés révén a magyar könyvtáros utánpótlást.**

2. A verseny tartalma

Az írásbeli mérések során a 8. illetve 10. évfolyam kimeneti követelményeit tekintjük kiindulópontnak. Ez tartalmazza a könyvtárhasználati ismeretek alapelemeit: könyvtárismeret, dokumentumismeret, tájékozódás a könyvtárban (tájékoztató eszközök) és a döntőben a szellemi munka folyamatát, vagyis a *verseny* egésze lefedi az **információs műveltség** valamennyi részképességét.

3. A versenyzőktől elvárt kompetenciák

3.1 A versenyzőtől elvárt ismeretek, képességek az írásbeli (megyei/ fővárosi) fordulóban:

- a könyvtárhasználati ismeretek (könyvtárismeret, dokumentumismeret, tájékozódás a könyvtárban) elemeinek alkalmazási képessége
  - Ismeri az információforrások különböző típusait és formátumait.
- az információs műveltség képességének elemei
- szövegértési képesség
- a hivatkozás könyvtári szabályainak ismerete eltérő dokumentumtípusok esetén

Csak 9-10 évfolyamon (esszé feladatnál):

- a tanultakból elvonatkoztatás, összegzés képessége
- önálló véleményalkotás képessége
- a tanult fogalmak , szakkifejezések helyes használatának képessége
- szövegalkotás képessége
- komplexgondolkodás képessége
  - helyesírási, mondat szerkesztési, nyelvhelyességi képesség

3.2 A **versenyzőtől** elvárt ismeretek, képességek a **döntőben** (könyvtárismeret, dokumentumismeret, tájékozódás a könyvtárban, mindezek alkalmazása a szellemi munka technikája lépéseiként a döntőben):

- A versenyző képes információs szükségletének definiálására és pontos meghatározását jól artikulálja.
- Használja az információforrások különböző típusait és formátumait. Képes újraértékelni a megszerzett információt.
- Képes hatékony keresési stratégiákat alkalmazni. Tud munkájához folyamatábrát készíteni.
- Képes az információ megszerzésére a könyvtár tereiben, tájékoztató apparátusának használatával, illetve on-line módszerekkel.
- Képes mérlegelni a kapott információmennyiség és a kutatási cél kapcsolatát, összefüggéseit a további kutatási módszerek kiválasztása érdekében.
- Képes a kutatási célnak megfelelően értékelni az összegyűjtött információkat, s ha kell új keresési stratégiát fölállítani.
- Képes az információs források közül a relevánsak kiválasztására, a források komparatív vizsgálatára.
- Képes az összegyűjtött információk rendszerezésére.
- Lényegkiemelő képességgel bír.
- Felismeri a források és fogalmak közötti összefüggéseket.
- Képes az összegyűjtött információt a formátumnak megfelelően rendszerezni.
- Alkalmazza a hivatkozás könyvtári szabályait a források típusainak megfelelően. Ismeri a szövegek, adatok, kép- és hanganyagok legális tárolási, beszerzési és alkalmazási módjait.
- Ki tudja választani a szövegből a hivatkozott, idézett szövegeket.
- Képes az információs források közül a relevánsak kiválasztására, a források komparatív vizsgálatára.
- Munkája során a nem hagyományos dokumentumokat, informatikai megoldásokat tudja alkalmazni, használni. Tud munkájához folyamatábrát készíteni.
- Képes a világos kommunikációra a téma bemutatása során.